

VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS

Kretingos rajono kaimo plėtros asociacijos toliau – VVG)

Vietos plėtros strategija „Kretingos rajono kaimo plėtros asociacijos 2016 – 2023 metų vietos plėtros strategija“ (toliau – VPS)

Kvietimas Nr. 6

1. BENDROJI VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO DALIS												
1.1.	Vietos projektų finansavimo sąlygų apraše (toliau – FSA) nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos – reikalavimai, kurie taikomi pareiškėjui, siekiančiam gauti paramą vietos projektui įgyvendinti pagal FSA 1.2 papunktyje nurodytą VPS priemonės veiklos sritį, susidedantys iš tinkamumo finansuoti sąlygų, pareiškėjų įsipareigojimų, vietos projektų atrankos kriterijų, kitų pareiškėjams (ir partneriams) ir vietos projektams taikomų reikalavimų. Vietos projektų atrankos ir įgyvendinimo tvarką nustato Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 3D-544 „Dėl Vietos projektų, įgyvendinamų bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu, administravimo taisyklių patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. 3D-559 redakcija (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2017-11-24 įsakymu 3D-758)) (toliau – Vietos projektų administravimo taisyklės). FSA nustatytos vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos turi būti iki galo įvykdytos iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos, išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip. Atitiktis vietos projekto tinkamumo finansuoti sąlygoms turi būti išlaikoma visą vietos projekto įgyvendinimo ir kontrolės laikotarpį ¹ , išskyrus atvejus, kai Vietos projektų administravimo taisyklėse ir šiame FSA nurodyta kitaip.											
1.2.	FSA taikomas:	VPS priemonės „Bendruomenių ir kitų nevyriausybinė organizacijų verslo iniciatyvų kūrimas ir plėtra“ veiklos srities „Parama paslaugoms ir kitoms ekonominėms veikloms kaime kurti ir plėtoti“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-5.1 (toliau – VPS priemonės veiklos sritis) vietos projektams.										
1.3.	FSA taikomas VPS priemonės veiklos srities paraiškoms, kurios pateiktos ir užregistruotos:	nuo vietos projektų paraiškų rinkimo pradžios	2	0	1	8	-	0	5	-	0	7

¹ Vietos projekto kontrolės laikotarpis – penkerių metų laikotarpis nuo vietos projekto, susijusio su investicijomis į verslą, prekių gamybą, paslaugų teikimą, vykdytojo galutinio mokėjimo prašymo apmokėjimo dienos ir trejų metų laikotarpis, kurį turi būti išlaikomos bendruomenių inicijuotam verslo projektui įgyvendinti sukurtos darbo vietos.

		iki vietos projektų paraiškų rinkimo pabaigos	2	0	1	8	-	0	6	-	2	9	
1.4.	FSA suderinta su Nacionaline mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – Agentūra) raštu:		2	0	1	8	-	0	5	-	0	2	Nr. BRK 1947
1.5.	FSA patvirtinta VPS vykdytojos:		2	0	1	8	-	0	5	-	0	7	☐ visuotinio narių susirinkimo sprendimu Nr. _____ ☒ kolegialaus valdymo organo sprendimu Nr. VNS-5
1.6.	Pagal FSA patirtos išlaidos priskiriamos prie:	EŽŪFKP tikslinės srities Nr. 6B											
1.7.	VPS priemonės veiklos srities, kuriai parengtas FSA, pagrindiniai tikslai yra šie:	VPS priemonės tikslas – skatinti kaimo nevyriausybinės organizacijas kurti ir plėsti ekonomiškai naudingas veiklas kaime, sudarant galimybes kurtis naujoms darbo vietoms kaimiškose vietovėse.											
1.8.	Pagal VPS priemonės veiklos sritį parama teikiama:	<p>Veiklos sritis skirta bendruomenių ir kitų pelno nesiekiančių organizacijų verslumui ir bendradarbiavimui tarp skirtingų subjektų skatinimui. Šia veiklos sritimi siekiama įgyvendinti projektus, kurie kuria pridėtinę vertę kaimo vietovėje.</p> <p>Remiamos veiklos:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ paslaugų, teikiamų kaimo gyventojams kūrimas ir plėtra (<i>švietimo, kultūros, sporto, aplinkos tvarkymo: vejų pjovimas, vaismedžių genėjimas, šiukšlių išvežimas ir pan., namų priežiūros paslaugos, smulkių žemės sklypų įdirbimas, buitinių paslaugų: kirpykla, skalbykla, siuvyklą, batų taisyklą ir pan.</i>); ➤ veiklų ir paslaugų, susijusių su turiningo laisvalaikio ir aktyvaus poilsio, kūrimu ir plėtra, didelį dėmesį skiriant neįgaliųjų žmonių integracijai; ➤ turizmą skatinančių veiklų kūrimas ir plėtra, įskaitant edukacinių programų vykdymą, kulinarinio paveldo ir tradicijų puoselėjimą; ➤ parama žemės ūkio produktų gamybai; ➤ parama maisto tiekimo grandinės organizavimui, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir (arba) rinkodarą. <p><i>Žemės ūkio produktų perdirbimas</i> – veikla, kurios metu pakeičiama žemės ūkio produktų pirminė fizinė ir (ar) cheminė sudėtis.</p> <p><i>Žemės ūkio produktų rinkodara</i> – žemės ūkio produktų supirkimas, surinkimas, paruošimas realizacijai, sandėliavimas, etikečių klijavimas, apdirbimas, rūšiavimas, pakavimas ir pardavimas.</p>											

		<p>Veiklos sritis skirta darbo vietoms kurti.</p> <p>Pareiškėjai, teikiantys paraiškas, turi vietos projekto paraiškos (FSA 1 priedas) 3 dalyje „Vietos projekto idėjos aprašymas“, taip pat Verslo plane (FSA 2 priedas), pateikti informaciją apie planuojamo vietos projekto tikslus, uždavinius, planuojamas veiklas, kurių pagrindu būtų galima įvertinti, kaip vietos projektas atitinka VPS, VPS priemonės veiklos srities tikslus, remiamas veiklas.</p>
1.9.	Paramos gali kreiptis šie pareiškėjai:	<p>Galimi pareiškėjai: Kretingos rajone registruoti viešieji pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, įregistruoti pagal Lietuvos Respublikos Asociacijų arba Viešųjų įstaigų, arba Labdaros ir paramos fondų arba biudžetinių įstaigų įstatymą.:</p> <p>Tinkami paramos gavėjai:</p> <p>Kretingos rajone registruotos kaimo bendruomenės ir kitos nevyriausybinės (jaunimo, sporto, kultūros it kt.) organizacijos;</p> <p>Kretingos rajone registruotos viešosios įstaigos.</p> <p>Pareiškėju negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.</p> <p>Pareiškėjai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ nurodytus, pareiškėjui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.</p>
1.10.	Galimi vietos projekto pareiškėjo partneriai:	<p>Galimi partneriai: Viešieji juridiniai asmenys (NVO, biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos); privatūs juridiniai asmenys, fiziniai asmenys, vykdančios ekonominę veiklą, žemės ūkio ir maisto sektoriuose kaimo vietovėje veikiančių asmenų grupės, ūkininkai, įregistravę savo vardu ūkininko ūkį teisės aktų nustatyta tvarka; juridiniai asmenys, užsiimančios žemės ūkio ir maisto produktų gamyba ir (arba) perdirbimu; kaimo vietovėse veikiančios labai mažos, mažos ir vidutinės įmonės (MVI), užsiimančios maisto produktų gamyba.</p> <p>Partneriai turi atitikti šio FSA 4 dalyje „Vietos projektų tinkamumo finansuoti sąlygos ir vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai“ partneriui taikomus bendruosius, specialiuosius ir papildomus (jeigu specialieji ir papildomi reikalavimai nustatyti) tinkamumo reikalavimus.</p>
1.11.	Kvietimui teikti VPS priemonės veiklos srities vietos projektų paraiškas skiriama:	266 332,40 Eur lėšų.
1.12.	Didžiausia lėšų vietos projektui paramos suma negali viršyti:	<p>Sukuriant ne mažiau kaip 1 darbo vieta - didžiausia paramos suma negali būti didesnė kaip 49 754,10 Eur.</p> <p>Sukuriant 2,5 ir daugiau darbo vietų - didžiausia paramos suma negali būti didesnė kaip 117 070,10 Eur.</p>
1.13.	Didžiausia lėšų vietos projektui įgyvendinti lyginamoji dalis:	Lėšos vietos projektui įgyvendinti gali sudaryti iki 80 proc. visų tinkamų finansuoti vietos

		projektų išlaidų.
1.14.	Tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų, kurių nepadengia lėšos vietos projektui įgyvendinti, dalį pareiškėjas privalo finansuoti:	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pareiškėjo nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma); ➤ Tinkamo vietos projekto partnerio nuosavomis pinigėmis lėšomis; ➤ Pareiškėjo skolintomis lėšomis; ➤ Pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra – savanoriškais darbais; ➤ Pareiškėjo ir (arba) tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra – nekilnojamu turtu
1.15.	Vietos projektų finansavimo šaltiniai:	EŽŪFKP ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos

2. VIETOS PROJEKTŲ ATRANKOS KRITERIJAI

Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 89–94 punktai.

Vietos projektų atrankos kriterijai – vietos projektų pridėtinę vertę nustatantys reikalavimai, kurių reikšmė VPS priemonei / VPS priemonės veiklos sričiai įgyvendinti įvertinama taikant žemiau nurodytą balų sistemą. Didžiausia galima surinkti balų suma yra 100 balų.

2.1. Vietos projektų pridėtinės vertės (kokybės) vertinimo metu taikomi šie vietos projektų atrankos kriterijai:

Eil. Nr.	Vietos projektų atrankos kriterijus	Didžiausias galimas surinkti balų skaičius	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis atrankos kriterijui)	Kontroliuojamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu bus vertinama atitiktis atrankos kriterijui, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi atrankos kriterijaus)
I	II	III	IV	V
1.	Projekto metu neprašoma lėšų investicijoms į nekilnojamo turto (pastato) statybą, rekonstrukciją arba kapitalinį remontą.	10	Vertinama pagal paraiškos 3 lentelėje „Vietos projekto idėjos aprašymas“ ir pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą	Tikrinama pagal galutinėje ir metinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitose ir (arba) patikrų metu pateiktą informaciją.
2.	Ne mažiau kaip 50 proc. darbo vietų sukurta	20	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4	Tikrinama pagal galutinėje ir metinėje

	asmenims iki 40 metų arba daugiavaikių šeimų atstovams. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:		lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir Vietos projekto paraiškos 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis.	vietos projekto įgyvendinimo ataskaitose ir (arba) patikrų metu pateiktą informaciją.
2.1.	Darbo vietos sukurtos asmenims iki 29 metų	20		
2.2.	Darbo vietos sukurtos asmenims nuo 30 iki 40 metų	15		
2.3.	Darbo vietos sukurtos daugiavaikių šeimų atstovams	10		
3.	Projekto tikslinės grupės, potencialių naudos gavėjų, įtraukimas į projekto rengimą. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir kartu su paraiška pateiktais dokumentais: atliktų apklausų, analizių, tyrimų rezultatais, susirinkimų protokolais ir pan.	Tikrinama pagal galutinėje ir metinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitose arba patikrų metu pateiktą informaciją ir dokumentus (protokolai, tyrimai ir pan.)
3.1.	Į projekto rengimą įtraukta 30 ir daugiau asmenų	20		
3.2.	Į projekto rengimą įtraukta nuo 16 iki 29 asmenų	15		
3.3.	Į projekto rengimą įtraukta iki 15 asmenų (imtinai)	10		
4.	Projekto metu sukurta daugiau darbo vietų. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	20	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir Vietos projekto paraiškos 6 lentelėje „Vietos projekto pasiekimų rodikliai“ pateiktus duomenis.	Tikrinama pagal galutinėje ir metinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitose arba patikrų metu pateiktą informaciją.
4.1.	Projekto metu sukurta 2,5 ir daugiau darbo vietos	20		
4.2.	Projekto metu sukurta 2 darbo vietos	15		
4.3.	Projekto metu sukurta 1,5 darbo vietos	10		
4.4.	Projekto metu sukurta 1 darbo vieta	5		
5.	Projektas įgyvendinamas pareiškėjo, kuris iki paraiškos pateikimo registruotas ir veikia VPS vykdytojos, kuriai teikiama vietos projekto paraiška, teritorijoje arba Kretingos rajono savivaldybės, kurioje veikia VPS vykdytoja, atstovaujamoje teritorijoje ir vykdo veiklą VPS vykdytojos teritorijoje. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	15	Vertinama pagal vietos projekto paraiškos 4 lentelėje „Vietos projekto atitiktis vietos projektų atrankos kriterijams“ pagrindimą ir kartu su paraiška pateiktais dokumentais: įstatai, registracijos pažymėjimas ar kitas viešojo juridinio asmens registracijos datą patvirtinantis dokumentas	-
5.1.	Registruotas ir veikia daugiau kaip 8 metus	15		
5.2.	Registruotas ir veikia nuo 5 iki 8 (imtinai) metų	12		
5.3.	Registruotas ir veikia nuo 1 iki 5 (imtinai) metų	10		
6.	Projektas įgyvendinamas partnerystėje su kitais subjektais, dalyvaujančiais projekto veiklose ir besinaudojančiais projekto rezultatais. Šis atrankos kriterijus detalizuojamas taip:	15	Vertinama vadovaujantis vietos projekto paraiškos 2 lentelės „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.3. eilutėje „Informacija apie vietos projekto partnerius“	Tikrinama pagal galutinėje, metinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir (arba) patikrų metu pateiktą informaciją kaip laikomasi jungtinės

6.1.	Projektas įgyvendinamas 3 ir daugiau partnerių	15	ir 4 lentelėje „Vietos projekto atitikties vietos projektų atrankos kriterijams“ pateiktą pagrindimą ir kartu su paraiška pateikta jungtinės veiklos sutartimi, jei vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais, įnašu natūra;	veiklos sutartyje numatytų įsipareigojimų.
6.2.	Projektas įgyvendinamas 2 partnerių	10		
Viso:		100		

3. TINKAMUMO SĄLYGOS, TINKAMOMS FINANSUOTI IŠLAIDOMS

Vietos projektų planuojamų išlaidų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

- 3.1.** **Bendrosios tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis numatytos Vietos projektų administravimo taisykių 24 punkte²**
Vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisykių 24.7. papunkčiu neviršyti didžiausios paramos vietos projektui įgyvendinti dydžio 49 754,10 Eur. kai sukuriama 1 darbo vieta ir 117 070,10 Eur. kai sukuriama 2,5 ir daugiau darbo vietų.
Vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisykių 24.12 papunkčiu neviršyti tinkamos finansuoti vietos projektų įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos ne anksčiau kaip nuo vietos projekto patvirtinimo dienos ir ne vėliau kaip iki vietos projekto įgyvendinimo tinkamo laikotarpio pabaigos, išskyrus vietos projekto bedrąsias išlaidas. Vietos projekto bendrosios išlaidos gali būti patirtos ne anksčiau kaip 12 (dvylika) mėnesių iki vietos projekto paraiškos pateikimo dienos. Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 24 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos. Visos vietos projekto įgyvendinimo išlaidos pagal KPP priemonės „LEADER“ veiklos sritį „Pama vietos projektams įgyvendinti pagal VPS“ (kodas 19.2) turi būti patirtos ir pagrįstos išlaidų pagrindimo bei išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais ne vėliau kaip iki 2023 m. liepos 31 d.. Visais atvejais vietos projektų įgyvendimo išlaidos turi būti patirtos ne vėliau kaip 1 (vienas) mėnuo iki VPS įgyvendinimo pabaigos.

3.2. Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su tinkamomis finansuoti išlaidomis:

² Vietos projekto tinkamas įgyvendinimo laikotarpis – iki 24 mėn. nuo vietos projekto vykdymo sutarties sudarymo dienos.

3.2.1.	Finansinės nuomos (lizingo) būdu įsigytas projektui įgyvendinti reikalingas turtas turi tapti paramos gavėjo nuosavybe iki projekto įgyvendinimo pabaigos. Jei įsigijamos teisės aktų nustatyta tvarka privalomos registruoti naujos transporto priemonės, kita įranga ir (arba) technika, nurodyta tinkamų finansuoti išlaidų sąraše, buvo įregistruota juridinio asmens, vykdančio šių transporto priemonių ar kitos įrangos ir (arba) technikos pardavimo veiklą, vardu, pareiškėjas (paramos gavėjas) turi pateikti to juridinio asmens raštu patvirtinimą, kad transporto priemonė ir (arba) kita įranga ir (arba) technika nebuvo eksploatuota.
3.2.2.	Vietos projekte numatytos kurti naujos darbo vietos sukūrimo kaina (vertinama paramos lėšų dalis be nuosavo indėlio) negali būti didesnė už VPS suplanuotą naujos darbo vietos sukūrimo kainą VPS veiklos srityje „Parama paslaugoms ir kitoms ekonominėms veikloms kaime kurti ir plėtoti“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-5.1 lygmeniu, t.y. 1 (vienos) darbo vietos sukūrimo kaina negali viršyti 49 754,10 Eur. Jeigu vietos projektu kuriama mažiau kaip viena darbo vieta, planuojamos darbo vietos kainos pagrįstumui įrodyti taikomas pro rata principas (tai reiškia, kad jeigu pagal šią VPS veiklos sritį maksimali vienos naujos darbo vietos (etato) sukūrimo kaina yra 49 754,10 Eur, tai 0,5 naujos darbo vietos (etato) sukūrimo kaina negali viršyti 24 877,050 Eur. Atitinkamai kai VPS veiklos srityje „Parama paslaugoms ir kitoms ekonominėms veikloms kaime kurti ir plėtoti“ Nr. LEADER-19.2-SAVA-5.1 lygmeniu, t.y. 2,5 ir daugiau darbo vietų sukūrimui kaina negali viršyti 117 070,10 Eur.
3.2.3.	<p>Motorinės transporto priemonės įsigijimas yra tinkamos finansuoti išlaidos tik tuo atveju, jeigu:</p> <p>1. vietos projekto pagrindinė planuojama veikla – mobilioji prekyba VVG teritorijoje pagaminta produkcija arba pavėžėjimo paslaugos teikimas socialiai pažeidžiamiems ir socialiai atskirtiems asmenims, gyvenantiems VVG teritorijoje. Socialiai pažeidžiamais asmenimis laikomi: našlaičiai vaikai ir paaugliai iki 18 m.; socialinės rizikos šeimose augantys vaikai ir paaugliai iki 18 m.; skurdą ir skurdo riziką patiriantys vieniši asmenys ir šeimos; negalią turintys asmenys; senyvo amžiaus (daugiau negu 65 m.) žmonės; vienišos mamos ar tėvai, auginantys vaikus iki 18 m.; daugiavaikės (turinčios daugiau negu 3 vaikus) šeimos; niekur nesimokantis ir nedirbantis jaunimas iki 29 m.; bedarbiai. Socialiai atskirtais asmenimis laikomi socialiai pažeidžiami asmenys ir mokyklinio amžiaus vaikai, gyvenantys kaimo vietovėse ir lankantys formaliojo ir neformaliojo ugdymo įstaigas, nutolusias nuo jų gyvenamosios vietos daugiau kaip 3 km. Motorinių transporto priemonių klasifikavimas pagal kategorijas ir klases nustatytas Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“.</p> <p>Neremiamas transporto priemonių įsigijimas, kurios priskiriamos prie L ar jai prilygintos kategorijos (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kt.), prie M kategorijos (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir šios kategorijos priskiriamų kėbulų tipų (išskyrus aštuonių sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti); prie N kategorijos priskiriamų kėbulų tipų, kurių kodai – N1 (išskyrus išimtį, nurodyta Taisyklių 27.1.2 papunktyje), BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS; prie G kategorijos (visureigiai) ir šios kategorijos priskiriamų kėbulų tipų; prie O kategorijos (priekabos ir puspriekabės) priskiriamų transporto priemonių, kurių kodas – DD (L kategorijos transporto priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonių, kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ (pvz., gyvenamieji automobiliai, kempinginiai);</p> <p>2. planuojamas įgyvendinti verslo projektas, įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą – Taisyklių 27.1.1 papunktyje įvardytos motorinės transporto priemonės ir N kategorijos N1 klasės motorinės transporto priemonės (parama įsigyti N kategorijos, N1 klasės motorinę transporto priemonę kroviniams vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, krovinį skyrius atskirtas pertvara ir jame nėra langų ir kai ji neatsiejamai susijusi su versle numatytomis teikti paslaugomis, pvz.: maisto pristatymu, mobilios įrangos pervežimu į paslaugų teikimo vietą ir pan., t. y. neskirta krovininių gabenimo keliais veiklai vykdyti).</p>
3.3. Tinkamų finansuoti išlaidų sąrašas:	

I	II	III
Eil. Nr.	Tinkamos išlaidos pavadinimas	Galimas kainos pagrindimo būdas
3.3.1.	Naujų prekių įsigijimo:	
3.3.1.1.	Naujos technikos ir įrangos, skirtų projekto reikmėms, įsigijimas ir įrengimas projekto įgyvendinimo vietoje, prie kurių priskiriama:	<p>1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra)</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.1.1.1	Speciali kompiuterinė ir programinė įranga, skirta įsigyjamos įrangos ar technologinio proceso valdymui;	<p>1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia</p>

		<p>Agentūra)</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.1.1.2	<p>Projektui įgyvendinti ir projekte numatyta veikla vykdyti būtina technika ir (arba) įranga. Parama įsigyti N kategorijos, N₁ klasės motorinę transporto priemonę kroviniam vežti (išskyrus visureigius), kaip nustatyta Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos viršininko 2008 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 2B-479 „Dėl Motorinių transporto priemonių ir jų priekabų kategorijų ir klasių pagal konstrukciją reikalavimų patvirtinimo“, teikiama tuo atveju, kai joje yra 2 arba 3 sėdimosios vietos, pertvara atskirtas ir be langų krovinių skyrius;</p>	<p>1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymių apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra)</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p> <p>4. Žiūrėti FSA 3.2.3 eilutę.</p>
3.3.2.	Darbu ir paslaugų įsigijimo:	
3.3.2.1.	<p>Projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių nauja statyba, rekonstravimas ir (arba) kapitalinis remontas. Projekte numatyta veikla vykdyti skirtų gamybinių ir kitų būtinų statinių naują</p>	<p>1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymių apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai</p>

	<p>statybą, rekonstravimą ar kapitalinį remontą atliekant ūkio būdu, finansuojamas tik naujų statybinių medžiagų įsigijimas;</p>	<p>yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra)</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.2.2.	<p>Verslo infrastruktūros projekto įgyvendinimo vietoje kūrimas (privažiavimo sklypo, kuriame įgyvendinamas projektas, ribose, apšvietimo įrengimo, vandens tiekimo (įskaitant vandens gręžinį) ir nuotekų šalinimo sistemos įrengimo ir (arba) sutvarkymo, kitos su projekto įgyvendinimu susijusios infrastruktūros kūrimo ar gerinimo darbų išlaidos)</p>	<p>1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra)</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.3.	<p>Vietos projekto bendrosios išlaidos (įskaitant viešinimo priemonių, nurodytų Vietos projektų</p>	<p>Vietos projekto bendrosios išlaidos negali viršyti 10 proc. kitų tinkamų finansuoti vietos projekto išlaidų (skaičiuojama nuo visų tinkamų finansuoti išlaidų, išskyrus bendrąsias)</p>

	administravimo taisyklių 163–166 punktuose, įsigijimo):	
3.3.3.1.	Atlyginimas architektams, inžinieriams ir konsultantams už konsultacijas, susijusias su aplinkosauginiu ir ekonominiu tvarumu, įskaitant galimybių studijų, verslo planų (veiklos ir (arba) projekto aprašų) ir kitų su jais susijusių dokumentų rengimą, kai šios išlaidos, susijusios su nekilnojamojo turto statyba ir gerinimu, naujų įrenginių ir įrangos, įskaitant techniką, pirkimu	<p>1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymių apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra)</p> <p>3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio http://www.esinvesticijos.lt nuorodos „Dokumentai“ skyriaus „Tyrimai“ poskyryje „Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai“).</p>
3.3.3.2.	Vietos projekto viešinimo išlaidos (vietos projektų viešinimas atliekamas pagal Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“).	<p>Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymių apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.</p> <p>Projektams, kurių bendra viešoji parama yra nuo 10 000,00 Eur (dešimties tūkstančių eurų) iki 49 999,99 Eur (keturiasdešimt devynių tūkstančių devynių šimtų devyniasdešimt devynių eurų ir devyniasdešimt devynių centų), didžiausia tinkamų finansuoti viešinimui skirtų išlaidų suma yra iki 60,00 Eur (šešiasdešimties eurų) be PVM.</p> <p>Projektams, kurių bendra viešoji parama yra nuo 50 000,00 Eur (penkiasdešimt tūkstančių eurų) iki 249 999,99 Eur (dviejų šimtų keturiasdešimt devynių tūkstančių devynių šimtų devyniasdešimt devynių eurų ir</p>

		devyniasdešimt devynių centų), didžiausia tinkamų finansuoti viešinimui skirtų išlaidų suma yra iki 435,00 Eur (keturių šimtų trisdešimt penkių eurų) be PVM
3.3.4.	Įnašas natūra	
3.3.4.1.	Savanoriški darbai, tiesiogiai susiję su vietos projekto tikslais, būtini jiems pasiekti ³ .	Vieno savanorio viena savanoriško darbo valandinė vertė – 5,43 Eur (remiantis Lietuvos statistikos departamento skelbiamo Lietuvos valandinio bruto darbo užmokesčio 2017 m. IV ketvirčio duomenimis). vietos projekto paraiškoje įnašas natūra – savanoriškais darbais turi būti išreiškiamas pinigine verte. Pareiškėjas turi pagrįsti planuojamą savanoriškų darbų vertę, t. y. pateikti planuojamų savanoriškų darbų sąmatą, kurioje turi būti nurodoma ši informacija: savanoriško darbo pavadinimas (aiškiai įvardijama, kokie darbai bus atliekami), mato vienetas, apibrėžiantis savanoriškų darbų apimtį (pvz., m ² , ha, a), savanoriškų darbų ir mato vieneto sąsaja, orientacinė rinkos kaina už vieną mato vienetą arba lygiavertės apimties darbą (pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas, kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“) arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas).
3.3.4.2.	Nekilnojamas turtas ⁴	Įnašas natūra – nekilnojamoju turtu turi būti išreiškiamas pinigine verte (taip pat nurodytas vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“). Nekilnojamojo turto vertė turi būti nustatyta pagal VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenis arba nepriklausomo eksperto, turinčio teisę atlikti ir atlikusio nekilnojamojo turto vertinimą, išvadą (nekilnojamojo turto vertės nustatymo duomenys, atlikti nepriklausomo eksperto, turi būti ne senesni kaip vienerių metų, skaičiuojant nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos)
3.4. Netinkamos finansuoti išlaidos yra nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 28 punkte ir yra šios:		
3.4.1. neatitinkančios Vietos projektų administravimo taisyklių 27 punkte nurodytų tinkamų finansuoti išlaidų kategorijų ir neišvardytos FSA;		
3.4.2. neišvardytos VVG patvirtintoje vietos projekto paraiškoje;		
3.4.3. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);		
3.4.4. nepagrįstai didelės išlaidos;		
3.4.5. vietos projekto administravimo išlaidos;		
3.4.6. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;		
3.4.7. naudotų prekių įsigijimo išlaidos;		
3.4.8. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;		

³ Vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.5 punktu.

⁴ Vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6 punktu.

- 3.4.9. išlaidos, nepagrįstos faktine gautų prekių, atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte;
- 3.4.10. išlaidos, kurios buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir apmokėtos daugiau nei vieną kartą (jeigu vietos projekto vykdytojo – viešojo juridinio asmens veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, ir jis iki vietos projekto patvirtinimo patiria vietos projekto bendrųjų išlaidų, jos gali būti pripažintos tinkamomis tuomet, jeigu buvo apmokėtos iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų asignavimų, kurie skirti projektams avansuoti);
- 3.4.11. PVM, kurį vietos projekto vykdytojas (išskyrus vietos projektų vykdytojus, nurodytus Vietos projektų administravimo taisyklių 27.4 papunktyje) pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą turi ar galėtų turėti galimybę įtraukti į PVM ataskaitą (net jei tokio PVM vietos projektų vykdytojas į atskaitą neįtraukė), yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų;
- 3.4.12. išlaidos, nebūtinai vietos projektui sėkmingai įgyvendinti ir neatitinkančios patikimo finansų valdymo principo, pavyzdžiui, vietos projekto poreikius viršijančių techninių parametru gaminių, prabangaus dizaino (apdailos) gaminių ar gaminių su projekto vykdytojui nereikalingomis funkcijomis (už kurias sumokama papildomai) įsigijimo išlaidos, prabangos prekių ar medžiagų įsigijimo išlaidos (išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, pavyzdžiui, kai nėra kitos galimybės);
- 3.4.13. trumpalaikio turto įsigijimo išlaidos, išskyrus naujų statybinių medžiagų įsigijimo išlaidas;
- 3.4.14. smulkių buitinių reikmenų įsigijimo išlaidos (patalynės, stalo įrankių, indų ir pan.);
- 3.4.15. vidaus vandenių transporto priemonės, priskiriamos žvejybos laivams, mažiesiems laivams (išskyrus irklines valtis ir baidares), pramoginiams laivams, sportiniams laivams, asmeniniams laivams (vandens motociklams), kaip nurodyta Lietuvos Respublikos vidaus vandenių transporto kodekse;
- 3.4.16. visų tipų orlaiviams priskiriami aparatai (mašinos), kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme ir kituose tai reglamentuojančiuose teisės aktuose;
- 3.4.17. miškų ūkio įranga ir technika (medienos ištraukimo traktoriai, savikrovės priekabos, medvežiai, miškavežiai, medkirtės ar medžių kirtimo galvutės, medžių ir (arba) krūmų pjovimo ir skiedrų ruošimo kombainai energetinėms plantacijoms, mechanizmai šakoms į rulus presuoti, medienos smulkintuvai, kapoklės);
- 3.4.18. transporto priemonės, kurios priskiriamos ir (arba) prilyginamos L kategorijai (mopedai, motociklai, triračiai, keturračiai motociklai, bagiai, kartingai ir pan.); M kategorijai (lengvieji automobiliai ir autobusai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams, išskyrus autokatafalkus ir 8 sėdimų vietų transporto priemones, skirtas keleiviams vežti; N kategorijai priskiriamų kėbulų tipams, kurių kodai – BAE, BAF, BAG, BAH, BAM, BC, BD, BAN, BAR, BAS (vilkikai, sunkvežimiai, šaldytuvai); G kategorijai (visureigiai) ir jai priskiriamų kėbulų tipams; O kategorijai (priekabos ir puspriekabės) priskiriamas transporto priemonės, kurių kodas – DD (L kategorijos priemonės priekaba); specialiosios paskirties transporto priemonės (gyvenamieji automobiliai, kempingai ir kt.), kurių kodai – SA, SB, SC, SE, SJ, SN, SR, ST, SV ir SZ;
- 3.4.19. paprastojo (einamojo) remonto išlaidos;
- 3.4.20. išlaidos reklamai, skirtai ne projektui viešinti;
- 3.4.21. išlaidos ar jų dalis, patirtos perkant prekes, darbus ar paslaugas nesilaikant pirkimo procedūrų, nustatytų Pirkimų taisyklėse;
- 3.4.22. žemės pirkimo ir (arba) nuomos išlaidos, išlaidos, susijusios su turto nuomos sutartimi, turto nuomos mokestis, palūkanų mokėjimo, netiesioginės išlaidos, draudimo įmokos;
- 3.4.23. gyvūnų, vienmečių augalų įsigijimo išlaidos;
- 3.4.24. išlaidos, padengtos naudojant finansų inžinerijos priemones, finansuotas iš ES struktūrinių fondų lėšų, finansuojamos iš kitų nacionalinių programų, ES struktūrinių fondų, bet kurio kito ES ir (arba) tarptautinio fondo lėšų;
- 3.4.25. investicijos į turtą, kurio valdymo (naudojimo) teisė pareiškėjui apribota (turtas areštuotas).

4. VIETOS PROJEKTŲ TINKAMUMO FINANSUOTI SĄLYGOS IR VIETOS PROJEKTŲ VYKDYTOJŲ ĮSIPAREIGOJIMAI

Šioje FSA dalyje nurodytos tinkamumo finansuoti sąlygos pareiškėjui, vietos projektui, vietos projekto suderinamumui su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, tinkamam nuosavam indėliui. Taip pat vietos projektų vykdytojų įsipareigojimai – vietos projekto vykdytojų sutikimas prisiimti pareigas, susijusias su parama vietos projektui įgyvendinti, ir jų laikytis iki vietos projekto įgyvendinimo kontrolės laikotarpio pabaigos.

4.1.	Vietos projektų tinkamumo vertinimo tvarką nustato Vietos projektų administravimo taisyklių 104–107 punktai.		
4.2.	<u>Tinkamumo finansuoti sąlygos:</u>		
4.2.1.	Bendrosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui ir vietos projekto partneriui (-ais) , numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 18.1 ir 22.1 papunkčiuose.		
4.2.2.	Specialiosios tinkamumo sąlygos pareiškėjui:		
Eil. Nr.	Vietos projektų finansavimo sąlyga	Patikrinamumas (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto paraiškos vertinimo metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turi pateikti pareiškėjas, kad būtų teigiamai įvertinta atitiktis finansavimo sąlygai)	Kontroliuojamumas (kai taikoma) (Pateikiamas paaiškinimas, kaip vietos projekto įgyvendinimo metu ir vietos projekto kontrolės laikotarpio metu bus vertinama atitiktis finansavimo sąlygai, t. y. kokius rašytinius įrodymus turės pateikti vietos projekto vykdytojas patikrų vietoje ir ex-post patikrų metu, kad Agentūra galėtų įsitikinti, jog yra visiškai laikomasi finansavimo sąlygų)
I	II	III	IV
4.2.2.1.	Vietos projektas kuria naujas darbo vietas	Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai vertinama pagal projekto paraiškos ir verslo plano informaciją.	Tikrinama pagal galutinėje, metinėje vietos projekto įgyvendinimo ataskaitoje ir (arba) patikrų metu pateiktą informaciją ir dokumentus (darbo sutartis)
4.2.2.2.	Pareiškėjo steigimo dokumentuose numatyti veiklos tikslai susiję su projekte numatyta vykdyti veikla (-omis)	Atitiktis tinkamumo sąlygai vertinama pagal kartu su vietos projekto paraiška pateikiamus steigimo dokumentus (įstatai, nuostatai ir pan.)	Atitiktis tinkamumo sąlygai vertinama pagal pateikiamus steigimo dokumentus (įstatai, nuostatai ir pan.)
4.2.2.3.	Pareiškėjas turi administracinių gebėjimų įgyvendinti vietos projektą, t.y. pareiškėjo vadovas arba kitas už projekto įgyvendinimą atsakingas asmuo įgyvendino (buvo paskirtas projekto vadovu, administratoriumi, finansininku) bent 1 projektą ir (arba) projekto įgyvendinimo metu yra perkamos konsultavimo paslaugos ir (arba) paskirtas projekto vadovas turi aukštesnįjį, aukštąjį arba universitetinį išsilavinimą vadybos, ekonomikos, finansų valdymo, administravimo srityse	Atitiktis tinkamumo sąlygai vertinama pagal vietos projekto paraiškos informaciją ir kartu pateikiamus dokumentus (protokolas, įsakymas, sprendimas dėl atsakingo asmens paskyrimo, diplomai, gyvenimo aprašymas, rekomendacijos ir pan.) konsultavimo paslaugos sutartis (jeigu perkamos konsultavimo paslaugos).	Galutinė vietos projekto įgyvendinimo ataskaita ir/arba metinė užbaigto vietos projekto ataskaita, tikrinama jose ir kartu pateiktuose dokumentuose (diplomai, įsakymas, sprendimas, protokolas dėl atsakingo asmens paskyrimo, gyvenimo aprašymas, rekomendacijos ir pan.), konsultavimo paslaugų sutartis (jeigu perkamos konsultavimo paslaugos) nurodyta informacija.

4.2.2.4.	Paraiškos pateikimo metu pareiškėjas aiškiai pagrindžia, kad organizacija turi žmogiškųjų išteklių, kurie planuoja dirbti sukurtose darbo vietose t.y. asmenų, kurie yra kompetentingi projekto veiklų vykdyme po projekto įgyvendinimo ir (arba) planuoja samdyti specialistus	Atitiktis šiai tinkamumo sąlygai vertinama pagal projekto paraiškos informaciją ir kartu pateikiamus dokumentus gyvenimo aprašymas, sutartis ir (arba) susitarimus su atitinkamais specialistais).	Tikrinama pagal galutinėje vietos projekto įgyvendinimo, metinėje ataskaitoje ir (arba) patikrų metu pateiktą informaciją ir dokumentus, jeigu atsižvelgiant į projektą tokių yra.
4.2.3.	Bendrosios tinkamumo sąlygos, vietos projektui numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1 papunktyje		
4.2.5.	Papildomos tinkamumo sąlygos, susijusios su vietos projektu:		
4.2.5.1.	Prie vietos projekto paraiškos turi būti pateiktas vietos projekto verslo planas (2 priedas), įrodantis, kad būsimas naujas verslas arba esamo verslo plėtra yra ekonomiškai gyvybingi, t. y. vietos projekto verslo planas atitikti ekonominio gyvybingumo kriterijus ir jų reikšmes, nustatytas Ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. 3D-440 „Dėl ūkio subjektų, siekiančių pasinaudoti parama pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemonės, ekonominio gyvybingumo nustatymo taisyklių patvirtinimo“.		
4.2.5..	<p>Vietos projekto turinys turi būti nesusijęs su šiomis veiklos sritimis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alkoholinių gėrimų gamyba; 2. Tabako gaminių gamyba; 3. Ginklų, šaudmenų ir jų dalių gamyba; 4. Azartinių lošimų, lažybų, loterijų organizavimas; 5. Finansiniu tarpininkavimu, pagalbine finansinio tarpininkavimo veikla; 6. Draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo veikla; 7. Nekilnojamojo turto operacijomis, t.y. nekilnojamojo turto pirkimu ir pardavimu; 8. Teisinės veiklos organizavimu; 9. Medžiokle, gyvūnų gaudymu spąstais ir kitiais įrankiais, medžioklės ir brakonieravimo patirties sklaida ir su tuo susijusiomis paslaugomis; 10. Farmacine veikla; 11. Krovinių gabenimu keliais; <p>- Pagal VPS priemonę remiama veikla su alternatyvaus žemės ūkiui verslo kūrimu arba plėtra, taikomos šios papildomos tinkamumo finansuoti sjeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su alternatyvaus žemės ūkiui verslo kūrimu ar plėtra, gali būti pasirenkamos tos ekonominės veiklos rūšys, kurios nepatenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 ir 3 skyrius (išskyrus veiklą, susijusią su paslaugų žemės ūkiui teikimu), galutinis produktas negali būti Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede nurodytas produktas. Jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su žemės ūkio verslo kūrimu ar plėtra, gali būti pasirenkamos ekonominės veiklos rūšys, kurios patenka į EVRK A sekcijos „Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė“ 1 skyrių „Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų</p>		

	<p>veikla“;</p> <p>- Jeigu kviečiama teikti verslo vietos projektus, susijusius su maisto produktų ar gėrimų gamyba, įskaitant apdorojimą ir perdirbimą, gali būti pasirenkamos ekonominės veiklos rūšys, kurios patenka į EVRK C sekcijos 10 skyrių „Maisto produktų gamyba“ ir 11 skyrių „Gėrimų gamyba“.</p> <p>Parama teikiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priede išvardytiems produktams (išskyrus žuvininkystės ir akvakultūros produktus), perdirbti, rinkodarai ir (arba) plėtrai. Galutinis produktas gali būti ir ne Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo I priedo produktas, tačiau skirtas maistui ir (arba) pašarams. Parama šiuo atveju yra skiriama nepažeidžiant nereikšmingos (<i>de minimis</i>) valstybės pagalbos reglamento Nr. 1407/2013 nuostatų</p>
4.2.5.3.	Projekto investicijos atitinka Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai. Vertinimo išvadą dėl investicijų atitikties Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamiems teisės aktų reikalavimams išduoda Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba Agentūros prašymu.
4.2.5.4.	Projekto investicijos atitinka darbo saugos reikalavimus, kaip nurodyta Techniniame reglamente „Mašinų sauga“, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28 „Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“, ir Elektrotechnikos gaminių saugos techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 4-314 „Dėl Elektrotechnikos gaminių saugos techninio reglamento patvirtinimo“ (kartu su paraiška pateikiamuose komerciniuose pasiūlymuose turi būti tiekėjo patvirtinimas).
4.2.6.	Tinkamumo sąlygos, susijusios su horizontaliosiomis ES politikos sritimis, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 29 punkte
4.2.7.	Bendrosios tinkamumo sąlygos nuosavam indėliui, numatytos Vietos projektų administravimo taisyklių 32 punkte
4.3.	<u>Vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai:</u>
4.3.1.	Bendrieji vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 35 punkte
4.3.2.	Papildomi vietos projekto vykdytojo ir jo partnerių įsipareigojimai, numatyti Vietos projektų administravimo taisyklių 41–47 punktuose
4.3.2.1.	Iki projekto įgyvendinimo pabaigos sukurti numatytas naujas darbo vietas, susijusias su projekto veikla, kuriai prašoma paramos, ir išlaikyti jas iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos. Naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo sąlygos nustatytos Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“.
4.3.2.2.	Projektą, įgyvendinti per nurodytą laikotarpį, kuris neviršija 24 mėnesių nuo paramos sutarties pasirašymo dienos (įgyvendinimo trukmė nurodoma paramos paraiškoje ir verslo plane).
4.3.2.3.	Pradėti projekto įgyvendinimo darbus ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo paramos sutarties pasirašymo dienos.
4.3.2.4.	Prie vietos projekto prisidedant skolintomis lėšomis privaloma vadovautis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje pateikiamais reikalavimais.
4.3.2.5.	Nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą ir rengti finansines ataskaitas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus.
4.3.2.6.	Užtikrinti privalomų maisto tvarkymo subjektų pareigų, susijusių su maisto tvarkymo veikla, laikymąsi, jeigu vietos projekte numatyta veikla, susijusi su maisto tvarkymu (maisto tvarkymas – bet koks poveikis maistui arba veiksmai su juo ar atskiromis jo sudėtinėmis dalimis (įskaitant maisto gaminimą, ruošimą, perdirbimą, pakavimą, laikymą, saugojimą, vežimą, paskirstymą, tiekimą, pateikimą parduoti, pardavimą), galintys turėti įtakos maisto saugai, kokybei ir mitybos vertei). Privalomos pareigos nustatytos Lietuvos higienos normoje HN 15:2005 „Maisto higiena“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos

	sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“, Maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymu Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“.
4.3.2.7.	Užtikrinti, kad įsigytos investicijos, įgyvendinus projektą, atitiks Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontroliuojamųjų teisės aktų reikalavimus, kai investicijoms yra taikomi tokie reikalavimai.
4.3.2.8.	Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pranešti VPS vykdytojai ir Agentūrai apie bet kurių duomenų, nurodytų pateiktoje ir užregistruotoje vietos projekto paraiškoje, pasikeitimus.
4.3.2.9.	Pasikeitus Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijoje (toliau – Deklaracija) pateiktiems duomenims, ūkio subjektas įsipareigoja atnaujintą Deklaraciją per 10 darbo dienų nuo duomenų pasikeitimo fakto pateikti VPS vykdytojais.
4.3.2.10.	Projekto įgyvendinimo metu ir projekto kontrolės laikotarpiu užtikrinti atitiktį atrankos kriterijams (išskyrus atrankos kriterijų, susijusį su pareiškėjo amžiumi), už kuriuos projektui suteikiami balai.
4.3.2.11.	Pateikti detalų atliktų darbų aktą (su kiekvienu mokėjimo prašymu, kuriame deklaruojamos statybos išlaidos).
4.3.2.12.	Užbaigus statybos darbus pateikti statybos užbaigimo dokumentus, kai jie privalomi pagal teisės aktų nuostatas (ne vėliau kaip galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dieną).
4.3.2.13.	Iki galutinio mokėjimo prašymo pateikimo dienos parengti naudoti įrangą ir (arba) techniką ir vėliausiai su galutiniu mokėjimo prašymu pateikti įrangos ir (arba) technikos įrengimo ir (arba) sumontavimo darbų užbaigimo aktus ar kitus lygiaverčius dokumentus, kuriuose patvirtinama, kad už paramos lėšas įsigyta įranga ir (arba) technika tinkamai sumontuota ir veikia.
4.3.2.14.	Nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad nebus galima neteisėtai sukurtos tokiai paramai gauti reikalingos sąlygos kaip nustatyta Galimai neteisėtų sąlygų gauti paramą nustatymo metodikoje.
4.3.2.15.	Pasiekti ir iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti vietos projekto paraiškoje numatytus projekto priežiūros rodiklius.
4.3.2.16.	Naujos darbo vietos sukūrimo ir išlaikymo sąlygos nustatytos Projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 3D-718 „Dėl projektų, įgyvendinamų pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014 – 2020 metų programos priemones, rodiklio „Naujos darbo vietos sukūrimas ir išlaikymas“ pasiekimo vertinimo metodikos patvirtinimo“.

5. PRIE VIETOS PROJEKTO PARAIŠKOS PRIDEDAMI DOKUMENTAI

Kartu su užpildyta vietos projekto paraiška (jeigu žemiau nurodytuose papunkčiuose ir Vietos projektų administravimo taisyklėse nenurodyta kitaip) pareiškėjas privalo pateikti šiuos dokumentus (turi būti pateikiamas originalas arba kopija, patvirtinta pareiškėjo parašu ir antspaudu (jei toks yra ar jį privaloma turėti) arba notaro Lietuvos Respublikos [notariato įstatymo](#) nustatyta tvarka):

5.1. Turi būti pateikti šie dokumentai:

1. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį vietos projektų atrankos kriterijams:
  - 1.1. Dokumentai, nurodyti FSA 2 lentelės „Vietos projektų atrankos kriterijai“ stulpelyje „Patikrinamumas“
  2. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį tinkamumo sąlygoms, susijusioms su tinkamomis finansuoti išlaidomis:
    - 2.1. Patirtas išlaidas pagrindžiantys ir įrodantys dokumentai (pirkimo dokumentai, sutartys, sąskaitos faktūros, bankiniai pavedimai) (jei taikoma bendrosioms išlaidoms). Tinkamos finansuoti vietos projekto įgyvendinimo išlaidos turi būti patirtos nepažeidžiant pirkimų tvarkos, nurodytos Vietos projektų administravimo taisyklių 142 punkte;
  3. Dokumentai, pagrindžiantys tinkamas vietos projekto išlaidas:
    - 3.1. Vietos projekte numatytų išlaidų vertės patvirtinimo dokumentai, įrodantys, kad ši paramos VPS įgyvendinti paršomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų (Vietos projektų administravimo taisyklių 24.6 punktas);
      - 3.1.1. Pagrįsta bent 3 (trimis) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas (panašumo požymį apibūdinantys elementai: ta pati paskirtis, funkcijos, komplektacija, techninė specifikacija) ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. „Print Screen“), arba kitu būdu, leidžiančiu objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų paslaugų teikėjų, teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta komercinė-ūkinė veikla, siūlomas kainas. Bent 1 (vienas) rinkos kainą įrodantis dokumentas (komercinis pasiūlymas arba kompiuterio ekrano nuotrauka) turi būti pateiktas iš paslaugų teikėjo, kurio buveinės registracijos vieta yra ne VVG teritorijoje.
      - 3.1.2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams (šią informaciją kaupia ir metodinę pagalbą VPS vykdytojai dėl esamų galiojančių įkainių teikia Agentūra)
      - 3.1.3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktuose, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamuose paslaugų kainų rinkos tyrimuose nustatytais įkainiais, kurie taikomi tokioms pat išlaidoms įgyvendinant panašaus pobūdžio projektus ir panašioms paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniais fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapio <http://www.esinvesticijos.lt>
  4. Dokumentai, pagrindžiantys pareiškėjo ir partnerio tinkamumą:
    - 4.1. Pareiškėjo ir (ar) partnerio (-ų) rašytinis prašymas nušalinti nuo vietos projektų atrankos (apimantis FSA rengimo (taikoma tuo atveju, jeigu pagal konkrečią VPS priemonę ar veiklos sritį yra suplanuota įgyvendinti vieną vietos projektą arba kai yra faktinės aplinkybės, įrodančios interesų konfliktą), vietos projektų paraiškų vertinimo, vietos projektų tvirtinimo etapus) (taikoma, kai vietos projekto paraišką teikia ar paraišką teikiančio pareiškėjo partneris (-ai) yra VVG kolegialaus valdymo organo narys, VVG darbuotojas arba šiems išvardintiems asmenims artimi asmenys ir dėl to kyla interesų konfliktas ir (arba) atsiranda asmeninis suinteresuotumas, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymo 2 str. ir Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 966/2012 57 str.);
    - 4.2. Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registro išduotas registravimo pažymėjimas;
    - 4.3. Lietuvos Respublikos Juridinių asmenų registro išrašas;
    - 4.4. Nuostatų, įstatų kopija arba kitų dokumentų, kurie pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą laikomi įstatais, kopijos;

- 4.7. Ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai (naujai įregistruoti juridiniai asmenys teikia ūkinės veiklos pradžios balansą);
- 4.8. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi administracinių gebėjimų įgyvendinti vietos projektą t.y. pareiškėjo vadovas arba kitas už projekto įgyvendinimą atsakingas asmuo įgyvendino (buvo paskirtas projekto vadovu, administratoriumi, finansininku) bent 1 projektą ir (arba) projekto įgyvendinimo metu yra perkamos konsultavimo paslaugos, ir (arba) paskirtas projekto vadovas turi aukštesnįjį, aukštąjį arba universitetinį išsilavinimą vadybos, ekonomikos, finansų valdymo, administravimo srityse (protokolas arba įsakymas dėl atsakingo asmens paskyrimo, diplomas);
- 4.9. Jungtinės veiklos sutartis (parengta pagal FSA 3 priedą „Jungtinės veiklos sutarties forma“ ir partnerio (-ų) teisę prisiimti Jungtinės veiklos sutartyje ir vietos projekto paraiškoje nurodytus įsipareigojimus įrodantys dokumentai (priimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai turi būti pateikti tuo atveju, jeigu vietos projekte numatytos vietos projekto partnerio pareigos, susijusios su finansiniais įsipareigojimais (pvz., vietos projekto partneriu yra VVG teritorijoje veikianti rajono savivaldybė arba jos įstaiga, kuri įsipareigoja įdarbinti darbuotojus ir jų darbo vietas išlaikyti po vietos projekto įgyvendinimo ir visu vietos projekto kontrolės laikotarpiu; tokiu atveju prie jungtinės veiklos sutarties turi būti pridėti pasirašiusio asmens teisę prisiimti įsipareigojimus įrodantys dokumentai, išskyrus atvejus, jeigu įgaliojimai suteikiami norminiu teisės aktu, skelbiamu Teisės aktų registre (tokiu atveju vietos projekto paraiškoje ir jungtinės veiklos sutartyje pakanka pateikti nuorodą į to teisės akto pavadinimą ir straipsnio arba punkto Nr.)).
5. Dokumentai, pagrindžiantys vietos projekto tinkamumą:
- 5.1. Vietos projekto verslo planas, parengtas pagal FSA 2 priedo formą (taikoma, jeigu vietos projekte numatytos investicijos naujo verslo kūrimui arba esamo verslo plėtrai (įskaitant NVO, bendruomeninį ir socialinį verslą));
- 5.2. Statinio techninis projektas arba projektiniai pasiūlymai, parengti pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunktyje nurodytus reikalavimus (taikoma, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.6 papunkčiu, numatyti statinio statybos (naujo statinio statyba, statinio rekonstravimas, statinio kapitalinis remontas) ar infrastruktūros įrengimo, atnaujinimo darbai. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto paraiškos atrankos vertinimo pabaigos);
- 5.3. STR 1.04.04:2017 parengtas supaprastintas statybos, rekonstravimo projektas ar kapitalinio remonto aprašas (kai juos privaloma rengti) ir leidimas statyti naują statinį, leidimas rekonstruoti statinį, leidimas atlikti statinio kapitalinį remontą (kai jis privalomas pagal statybos techninį reglamentą STR 1.05.01:2017) arba kiti dokumentai (sklypo planas su pažymėtais esamais ir projektuojamais statiniais, jų eksplikacija ir aiškinamasis raštas) ir statinio statybos kainos apskaičiavimas (projekto statinio statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo dalis). (Šie dokumentai turi būti pateikti, jei vietos projekte, vadovaujantis Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.7 papunkčiu, numatyta tik nesudėtingų statinių statyba, rekonstravimas ar kapitalinis remontas. Šiuos dokumentus privaloma pateikti kartu su vietos projekto paraiška);
- 5.4. Dokumentai, įrodantys, kad vietos projekto vykdytojui suteikta teisė valdyti, naudoti ir disponuoti nekilnojamuoju turtu bei leista atlikti vietos projekte numatytas investicijas (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą. Turi būti pateikti dokumentai, atitinkantys Vietos projektų administravimo taisyklių 23.1.9.1 / 23.1.9.2 papunktyje nurodytus reikalavimus);
- 5.5. Rašytinis Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos pritarimas planuojamai veiklai vykdyti (teikiamas tuo atveju, jeigu vietos projekte investuojama į nesuformuotą, valstybei arba savivaldybei nuosavybės teise priklausantį žemės sklypą);
- 5.6. Visų nekilnojamojo turto savininkų sutikimai dėl vietos projekte numatytų investicijų (taikoma, kai vietos projekte numatytos investicijos į nekilnojamąjį turtą ir jis nuosavybės teise priklauso keliems bendraturčiams (įskaitant bendrosios jungtinės nuosavybės teise valdomą nekilnojamąjį turtą, priklausantį sutuoktiniams));
- 5.7. Dokumentai, pagrindžiantys, kad organizacija turi žmoniškųjų išteklių, kurie planuoja dirbti sukurtose darbo vietose t.y. asmenų, kurie yra kompetentingi projekto veiklų vykdyme po projekto įgyvendinimo ir (arba) planuoja samdyti specialistus.
- 5.8. Juridinio asmens steigimo dokumentai, įrodantys, kad jo steigėju ir vietos projekto paraiškos pateikimo dieną vieninteliu dalyviu yra

vienas fizinis asmuo..

5.9. Fizinio asmens verslo liudijimas arba individualios veiklos pažyma.

5.10. Praėjusių ir ataskaitinių metų laikotarpio finansinės atskaitomybės dokumentai arba pradžios balansas.

6. Dokumentai, pagrindžiantys atitiktį horizontaliosioms ES politikos sritims:

6.1. Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ patvirtintas formas, paskelbtas vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.kretingosvvg.lt (taikoma Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje nurodytiems atvejams);

6.2. „Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1), užpildyta pagal vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.kretingosvvg.lt paskelbtą formą. (Taikoma pagrįsti, kad parama vietos projektui įgyvendinti skiriama nepažeidžiant ES teisės normų, susijusių su nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 29.3 papunktyje).

6.3. Poveikio aplinkai įvertinimo dokumentai arba atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo (jei reikia).

7. Dokumentai, pagrindžiantys nuosavo indėlio tinkamumą:

7.1. Dokumentai, įrodantys, kad pareiškėjas turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda nuosavomis pinigėmis lėšomis arba savivaldybės biudžeto lėšomis (kai taikoma)). Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti (pvz., naudojant el. bankininkystės sistemą) finansų institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų (pvz., savivaldybės tarybos sprendimas skirti lėšas vietos projektui įgyvendinti). Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);

7.2. Dokumentai, kuriais įrodoma, kad tinkamas vietos projekto partneris turi pakankamai nuosavų lėšų prisidėti prie vietos projekto įgyvendinimo (taikoma, kai prie vietos projekto pinigėmis lėšomis prisideda tinkamas pareiškėjo partneris. Įrodymo dokumentai turi būti išduoti arba sukurti patikimo subjekto – finansinių institucijų (bankų, kredito unijų) ir (arba) viešojo juridinio asmens – pareiškėjo partnerio, kurio veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų. Šie dokumentai turi būti pateikti ne vėliau kaip iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos);

7.3. Dokumentai, kuriais pagrindžiamas pareiškėjo skolintos lėšos (taikoma, kai pareiškėjas prie vietos projekto įgyvendinimo prisideda skolintomis lėšomis. Kartu su vietos projekto paraiška turi būti pateikti paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) suteikimo galimybę patvirtinantys dokumentai. Jeigu paskolą planuojama gauti iš fizinio asmens, turi būti pateiktas to fizinio asmens banko sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Jeigu paskolą planuojama gauti iš juridinio asmens, kuris nėra kredito įstaiga, turi būti pateikti to juridinio asmens ataskaitinių metų finansinės atskaitomybės dokumentai bei banko, kuriame yra juridinio asmens sąskaita, sąskaitos išrašas, atitinkantis Vietos projektų administravimo taisyklių 32.4 papunktyje nurodytus reikalavimus. Iki vietos projekto atrankos vertinimo pabaigos pareiškėjas turės pateikti pasirašytą (ir notaro patvirtintą, jeigu paskolą suteikia ne kredito įstaiga) paskolos ar finansinės nuomos (lizingo) sutartį arba raštu patvirtinti, kad atitinkamą projekto dalį įgyvendins pagrįstomis nuosavomis lėšomis.

7.4. VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro išrašas, kuriame nurodyta pradinė nekilnojamojo turto paskirtis (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama nuosavu indėliu – įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), pakeičiant nekilnojamojo turto paskirtį, kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6.2 papunktyje.);

7.5. Dokumentai (pvz., vaizdinė medžiaga), įrodantys, kad būsimi savanoriški darbai nėra faktiškai atlikti, kad numatyta savanoriškų darbų apimtis ir kiekis yra būtinas vietos projekto tikslams pasiekti (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos

	<p>projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais.);</p> <p>7.6. Įnašo natūra (savanoriškais darbais) sąmata, parengta pagal Vietos projektų administravimo taisyklių 32.5.6 papunktyje nustatytus reikalavimus (taikoma tuo atveju, kai tinkamas pareiškėjas – viešasis juridinis asmuo – vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“ nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra – savanoriškais darbais.);</p> <p>7.7. Dokumentai, pagrindžiantys įnašo natūra (nekilnojamoju turtu), kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, vertę: nepriklausomo eksperto, turinčio teisę atlikti ir atlikusio nekilnojamojo turto vertinimą, išvada (nekilnojamojo turto vertės nustatymo duomenys, atlikti nepriklausomo eksperto, turi būti ne senesni kaip vienerių metų, skaičiuojant nuo vietos projekto paraiškos pateikimo dienos) arba VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registro duomenys (taikoma tuo atveju, kai vietos projekto paraiškos 2 dalies „Bendra informacija apie vietos projektą“ 2.7 papunktyje „Nuosavo indėlio rūšis ir suma“ bei 5 dalyje „Vietos projekto finansinis planas“, pareiškėjas nurodė, kad prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama įnašu natūra (nekilnojamoju turtu));</p> <p>7.8. Dokumentai, įrodantys, kad tarp vietos projekto partnerio, perleidžiančio nekilnojamąjį turtą, kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, ir pareiškėjo, perimančio šį nekilnojamąjį turtą, nėra giminystės susietumo (taikoma fiziniams asmenims–artimiesiems giminaičiams), kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6.1.1 papunktyje (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), perleidžiant nekilnojamąjį turtą pareiškėjui);</p> <p>7.9. Dokumentai (Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija, užpildyta pagal vietos veiklos grupės interneto svetainėje adresu www.kretingosvvg.lt paskelbtą formą), įrodantys, kad tarp vietos projekto partnerio, perleidžiančio nekilnojamąjį turtą, kuriuo prisidedama prie vietos projekto įgyvendinimo, ir pareiškėjo, perimančio šį nekilnojamąjį turtą, nėra įmonių susietumo (taikoma labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms, kaip numatyta Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje), kaip nurodyta Vietos projektų administravimo taisyklių 32.6.1.1 papunktyje (taikoma, kai prie vietos projekto įgyvendinimo prisidedama tinkamo vietos projekto partnerio įnašu natūra (nekilnojamoju turtu), perleidžiant nekilnojamąjį turtą pareiškėjui).</p> <p>8. <u>Kiti dokumentai:</u></p> <p>8.1. Įgaliojimas teikti vietos projekto paraišką (taikoma tuo atveju, jeigu paraišką teikia ne pareiškėjo – juridinio asmens – vadovas (kai pareiškėjas yra juridinis asmuo) arba ne pareiškėjas pats (kai pareiškėjas yra fizinis asmuo), bet įgaliotas asmuo. Tokiu atveju turi būti pateiktas tinkamas įgaliojimas. Juridinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis pasirašytas juridinio asmens vadovo ir ant jo uždėtas to juridinio asmens antspaudas, jeigu jis antspaudą privalo turėti. Fizinio asmens įgaliojimas laikomas tinkamu, jeigu jis patvirtintas notaro. Įgaliojime turi būti nurodytas asmuo, turintis teisę pateikti vietos projekto paraišką, įgaliojimo galiojimo terminas.).</p>
5.2.	VVG pareiškėjui leidžia pateikti kitus papildomus dokumentus, kurie, pareiškėjo manymu, gali būti svarbūs vertinant vietos projektą.
6. VIETOS PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠO PRIEDAI:	
<p>6.1. Šio FSA priedai yra:</p> <p>1 priedas „Vietos projekto paraiškos forma“.</p> <p>2 priedas „Verslo plano forma“.</p> <p>3 priedas „Jungtinės veiklos sutarties forma“.</p> <p>Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracija.</p> <p>„Vienos įmonės“ deklaracija pagal 2013 m. gruodžio 18 d. Europos Komisijos reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo <i>de minimis</i> pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1).</p>	